

6. INSOLVENTIE / INSOLVABILITÉ

Inge Van de Plas⁵

Rechtspraak/Jurisprudence

Hof van Cassatie 16 januari 2019

Zaak: C.19.0294.N

INSOLVENTIE

Gerechtelijke reorganisatie – Begrippen en definities – Buitengewone schuldvorderingen en schuldeisers in de opschorting – Zakelijke zekerheid – Inpandgeving schuldvordering – Opschorting

INSOLVABILITÉ

Réorganisation judiciaire – Concepts et définitions – Créances et créanciers sursitaires extraordinaires – Sûreté réelle – Gage sur créance – Créances et créanciers sursitaires extraordinaires – Suspension

Binnen de procedure van gerechtelijke reorganisatie worden schuldeisers met een zakelijke zekerheid gekwalificeerd als buitengewone schuldeisers in de opschorting. Over de invulling van zakelijke zekerheden is reeds heel wat inkt gevloeid (zie een eerdere blog over Orb. Antwerpen 1 maart 2019, www.rdc-tbh.be/news/orb-antwerpen-afd-antwerpen-1-maart-2019-kwalificatie-buitengewone-schuldvorderingen-in-de-opschorting/ en de annotatie bij dit vonnis in *TBH*, nr. 2019/10).

In het huidige arrest spreekt ook het Hof van Cassatie zich uit over een schuldvordering gewaarborgd door een pand op schuldvorderingen en in welke mate *een pand op alle bestaande en toekomstige schuldvorderingen* aanleiding kan geven tot een kwalificatie als een buitengewone schuldvordering.

Artikel I.22, 14° WER stelt dat een [buitengewone] schuldvordering slechts buitengewoon is ten belope van het bedrag waarvoor, op de dag van de opening van een procedure van gerechtelijke reorganisatie, een inschrijving of registratie is genomen, of wanneer geen inschrijving of registratie is genomen, ten belope van de realisatiewaarde in *going concern* van het goed of indien het onderpand betrekking heeft op specifieke verpande schuldvorderingen, de boekhoudkundige waarde.

Hieraan voegt het Hof toe dat krachtens de artikelen 15 en 60 pandwet een registratie in het pandregister uitgesloten is voor een verpanding van schuldvorderingen en dat het pandrecht op een schuldvordering tegenwerpe-lijk is aan derden door middel van het bezit van de schuldvordering dat verkregen wordt door het sluiten van de pandovereenkomst.

Hieruit volgt, volgens het Hof van Cassatie, dat voor de uitwerking en stemming van het reorganisatieplan, een

schuldvordering die gewaarborgd is door een pandrecht op schuldvorderingen dient beschouwd te worden als een buitengewone schuldvordering in de opschorting ten belope van de realisatiewaarde in *going concern* van de verpande schuldvorderingen of indien het onderpand betrekking heeft op een specifieke verpande schuldvordering, ten belope van de boekhoudkundige waarde ervan. Indien aldus de schuldvordering gewaarborgd wordt door een pand op alle bestaande en toekomstige schuldvorderingen van de schuldenaar, dan geldt deze schuldvordering als een buitengewone schuldvordering in de opschorting ten belope van de realisatiewaarde in *going concern* van deze schuldvorderingen.

Bijgevolg gaat het Hof niet akkoord met de beslissing van het hof van beroep waarin wordt vastgesteld dat aangezien het pand van eiseres niet is ingeschreven of geregistreerd, de eiseres slechts aanspraak kan maken op het statuut van buitengewoon schuldeiser in de mate zij beschikt over een pand op een specifieke schuldvordering en zij dientengevolge "*slechts te beschouwen is als gewone schuldeiser in de opschorting*".

Hof van Cassatie 16 januari 2020

INSOLVENTIE

Faillissement – Aangifte en verificatie van schuldvorderingen – Verjaring – Retentierecht

INSOLVABILITÉ

Faillite – Déclaration et vérification de créances – Prescription – Droit de rétention

Op 16 januari 2020 heeft het Hof van Cassatie zich uitgesproken over de uitoefening van het retentierecht tijdens de faillissementsprocedure. De feiten waren als volgt.

Verweerster oefende het retentierecht uit op bepaalde goederen van de schuldenaar ter garantie van enkele onbetaalde facturen. Vervolgens werd de schuldenaar failliet verklaard en verweerster liet na om haar schuldvordering aan te geven in het faillissement. Hierna werd tussen de verweerster en de curatoren (eisers) overeengekomen om de goederen te verkopen, uit de koopsom het onbetwist gedeelte van de schuldvordering van de verweerster te betalen en het betwist gedeelte te storten op een geblokkeerde rekening in afwachting van de beslechting van de betwisting. De eerste rechter verklaarde de vordering van de verweerster gegrond en oordeelde dat het retentierecht rechtmatig werd uitgeoefend. Daarna verzetten de curatoren zich tegen de vrijgave van de geblokkeerde gelden, omdat de verweerster naliet aangifte te doen van haar schuldvordering in het faillissement zodat haar vordering is verjaard.

Het Hof van Cassatie stelt dat schuldeisers in principe aangifte moeten doen van hun schuldvordering in een faillissement om in aanmerking te komen voor uitdeling

⁵ Doctoraatsassistent Insolventierecht, Universiteit Antwerpen.